

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

Кафедра внутрішніх хвороб з курсом психіатрії та наркології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА (ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ,
КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ, ЕНДОКРИНОЛОГІЯ)»**

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 221 Стоматологія

КУРС 3,4

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Внутрішня медицина (інфекційні хвороби, клінічна фармакологія, ендокринологія)
Викладач (-і)	Левченко О. М., Грицан І.І.
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	120 академічних годин, або 4,0 кредитів ЄКТС. 3 них: 70 годин – аудиторних (20 годин лекцій та 50 годин практичних занять) та 50 годин СРС (самостійної роботи студентів).
Посилання на сайт дистанційного навчання	Веб конференції в різних програмах (Зум, Скайп, Миит, Джитси, Тиимс, Вайбер, Фейсбук, Циско вебекс). Обмін завданнями через електронну пошту, Вандрайв
Консультації	Веб конференції в різних програмах (Зум, Скайп, Миит, Джитси, Тиимс, Вайбер, Фейсбук, Циско вебекс). Обмін завданнями через електронну пошту, Вандрайв
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Внутрішня медицина» є однією з провідних клінічних дисциплін у підготовці майбутнього лікаря. Вона охоплює вивчення етіології, патогенезу, клінічних проявів, методів діагностики, лікування та профілактики захворювань внутрішніх органів, зокрема інфекційних, ендокринних та метаболічних.</p> <p>Під час вивчення курсу студенти опановують принципи ведення пацієнтів із патологією серцево-судинної, дихальної, травної, сечовидільної, ендокринної та імунної систем, а також підходи до діагностики та лікування інфекційних хвороб. Особлива увага приділяється сучасним методам клінічного обстеження, лабораторним та інструментальним методам діагностики, інтерпретації результатів і формуванню клінічного мислення.</p> <p>Курс забезпечує засвоєння принципів раціональної фармакотерапії, відповідно до стандартів доказової медицини, формує розуміння механізмів дії лікарських засобів, їх взаємодій, побічних ефектів та правил безпечного застосування медикаментів.</p> <p>У процесі навчання студенти набувають практичних навичок обстеження хворих, визначення попереднього діагнозу, складання плану обстеження та лікування, призначення медикаментозної терапії, ведення пацієнтів із хронічними захворюваннями, а також надання невідкладної допомоги при гострих станах.</p> <p>Вивчення дисципліни сприяє формуванню клінічного мислення, розвитку професійної відповідальності, етичних та комунікативних якостей лікаря, необхідних для ефективної діагностики, лікування та профілактики внутрішніх хвороб у майбутній медичній практиці.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни «Внутрішня медицина (з інфекційними хворобами, клінічною фармакологією та ендокринологією)» є формування у студентів системи знань, умінь і клінічного мислення, необхідних для:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміння етіології, патогенезу, клінічних проявів, діагностики, лікування та профілактики основних захворювань внутрішніх органів, зокрема інфекційних та ендокринних; • засвоєння принципів раціональної та безпечної фармакотерапії, згідно з доказовою медициною; • набуття практичних навичок клінічного обстеження хворого, інтерпретації лабораторних та інструментальних даних; 	

- прийняття клінічних рішень щодо діагностики, лікування та профілактики хвороб внутрішніх органів;
- формування відповідальності, клінічної етики та професійної комунікації з пацієнтами і колегами.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність до навчання та саморозвитку.
- Здатність працювати в команді та ефективно спілкуватися з колегами, пацієнтами, їх родичами.
- Здатність приймати обґрунтовані клінічні рішення та нести відповідальність за їх наслідки.
- Здатність дотримуватися принципів медичної етики та деонтології.

Фахові (спеціальні) компетентності

- Здатність збирати медичний анамнез, проводити фізикальне обстеження пацієнта.
- Здатність встановлювати попередній та клінічний діагноз внутрішніх хвороб
- Здатність планувати та проводити лікування основних інфекційних і неінфекційних (ендокринних, метаболічних) захворювань
- Здатність призначати раціональну, безпечну та ефективну фармакотерапію.
- Здатність проводити профілактику, диспансеризацію та моніторинг хворих із хронічними патологіями.
- Здатність надавати невідкладну допомогу при гострих станах у внутрішній медицині.
- Здатність оцінювати ефективність і безпеку фармакотерапії (клінічна фармакологія).
- Здатність інтегрувати знання з інфекційних хвороб, ендокринології та фармакології при веденні складних пацієнтів.
- Пояснює етіологію, патогенез, клініку, класифікацію основних інфекційних, ендокринних і метаболічних захворювань.
- Збирає анамнез, проводить об'єктивне обстеження пацієнта, формулює попередній діагноз.
- Інтерпретує результати лабораторних та інструментальних досліджень.
- Складає план діагностичних і лікувальних заходів згідно з сучасними стандартами та протоколами.
- Призначає раціональну фармакотерапію з урахуванням показань, протипоказань і можливих взаємодій препаратів.
- Застосовує принципи клінічної фармакології для оцінки ефективності та безпеки лікування.
- Виявляє та усуває побічні реакції лікарських засобів, оцінює фармакоекономічну доцільність лікування.
- Надає невідкладну допомогу при гострих станах (гіпоглікемія, діабетичний кетоацидоз, анафілаксія, сепсис тощо).
- Застосовує профілактичні та реабілітаційні заходи при хронічних інфекційних та ендокринних захворюваннях.
- Дотримується принципів медичної етики, деонтології та професійної комунікації з пацієнтами.
- Володіє навичками самоосвіти, аналізу наукової інформації, клінічних протоколів і досліджень.
- Демонструє міждисциплінарний підхід до ведення хворих (поєднання інфекційних, ендокринних, кардіо-метаболічних аспектів).

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин 120
Лекції	20

Практичні (семінарські) заняття		50
Самостійна робота		50
<i>Ознаки курсу</i>		
Семестр 5,6,7,8	Спеціальність 221 Стоматологія	Курс (рік навчання) 3-й, 4-й

3 КУРС
(3,0 кредита)
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№	Тема	К-ть годин
1	Основи епідеміології та інфекційного процесу	2
2	Бактеріальні інфекції дихальних шляхів. Вірусні інфекції: гепатити, COVID-19	1
3	Антибіотикотерапія та резистентність	1
4	Фармакокінетика, фармакодинаміка	1
5	ВІЛ-інфекція та опортуністичні інфекції	1
6	Побічні реакції лікарських засобів. Лікарські взаємодії та поліпрагмазія	1
7	Антигіпертензивна та гіполіпідемічна терапія	2
8	Цукровий діабет: діагностика та лікування	2
9	Патологія щитоподібної залози	1
10	Надирникові синдроми	1
	ВСЬОГО	10

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Тема	Години
1	Клінічний розбір випадків вірусних і бактеріальних інфекцій	5
2	Діагностика та призначення антибіотиків	5
3	Складання епідеміологічних схем профілактики	5
4	Вибір оптимальної фармакотерапії при ГХ, ХСН, ІХС	4
5	Аналіз клінічних випадків з урахуванням взаємодій препаратів	4
6	Розбір пацієнтів із ЦД 1 і 2 типу	5
7	Тиреоїдні патології	5
8	Надирникові та гіпофізарні порушення	4
9	Підсумкове заняття	4
	ВСЬОГО	40

САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Теми самостійного опрацювання	Години
1	Патогенез і класифікація інфекційних захворювань	4
2	Сучасні методи діагностики вірусних інфекцій	4
3	Профілактика ВІЛ, гепатитів, туберкульозу	4
4	Побічні ефекти ЛЗ, принципи фармаконагляду	4
5	Алгоритм вибору антигіпертензивних препаратів	4
6	Лікарські взаємодії в поліморбідних пацієнтів	4
7	Особливості діагностики гіпо- та гіпертиреозу	4
8	Інсулінотерапія: види, алгоритми введення	4

9	Метаболічний синдром та його лікування	4
10	Повторення теоретичного матеріалу та тестування	4
	ВСЬОГО	40

4 КУРС
(1 кредит)
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№	Тема	К-ть годин
1	Сучасні протоколи лікування інфекційних хвороб – 3 год	3
2	Раціональна фармакотерапія в багатокомпонентних схемах – 3 год	3
3	Ендокринна патологія у практиці лікаря-терапевта –	4
	ВСЬОГО	10

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Тема	Години
1	Розбір складних клінічних випадків (інфекційні + ендокринні порушення)	4
2	Підбір індивідуальної фармакотерапії	3
3	Інтегративний підсумковий клінічний модуль	3
	ВСЬОГО	10

САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Теми самостійного опрацювання	Години
1	Актуальні клінічні протоколи МОЗ України	2
2	Нові підходи до лікування цукрового діабету	2
3	Антимікробна резистентність: сучасний стан	2
4	Фармакоекономіка у виборі терапії	2
5	Підготовка до підсумкового контролю	2
	ВСЬОГО	10

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань, навичок і вмінь на практичних заняттях. Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»); б) індивідуальне усне опитування, співбесіда; в) розв'язання типових ситуаційних задач; г) ідентифікація збудників і переносників збудників паразитарних хвороб на фотографіях, макро- і мікропрепаратах; д) контроль практичних навичок; е) розв'язання типових задач з генетики і медичної генетики. <p>Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Підсумковий контроль успішності навчання проводиться у вигляді екзамену (диф.заліку, заліку) (письмово, усно).</p>
-----------------------------------	---

Для дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік:

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою оцінювання. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми (на кожному занятті з практичної підготовки). Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали. Підсумкова оцінка за поточну навчальну діяльність визнається як середнє арифметичне (сума оцінок за кожне заняття ділиться на кількість занять у семестрі) та переводиться у бали за Таблицею 1.

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-баль на шкала	200-бальна шкала	4-баль на шкала	200-бальна шкала	4-баль на шкала	200-бальна шкала	4-баль на шкала	200-бальна шкала
5	200	4,47	179	3,94	158	3,42	137
4,97	199	4,45	178	3,92	157	3,4	136
4,95	198	4,42	177	3,89	156	3,37	135
4,92	197	4,4	176	3,87	155	3,35	134
4,9	196	4,37	175	3,84	154	3,32	133
4,87	195	4,35	174	3,82	153	3,3	132
4,85	194	4,32	173	3,79	152	3,27	131
4,82	193	4,3	172	3,77	151	3,25	130
4,8	192	4,27	171	3,74	150	3,22	129
4,77	191	4,24	170	3,72	149	3,2	128
4,75	190	4,22	169	3,7	148	3,17	127
4,72	189	4,19	168	3,67	147	3,15	126
4,7	188	4,17	167	3,65	146	3,12	125
4,67	187	4,14	166	3,62	145	3,1	124
4,65	186	4,12	165	3,6	144	3,07	123
4,62	185	4,09	164	3,57	143	3,05	122
4,6	184	4,07	163	3,55	142	3,02	121
4,57	183	4,04	162	3,52	141	3	120
4,55	182	4,02	161	3,5	140	Менше 3	Недостатньо
4,52	181	3,99	160	3,47	139		
4,5	180	3,97	159	3,45	138		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться

лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Таблиця 2. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються іспитом (диференційованим заліком))

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	4,45	107	3,91	94	3,37	81
4,95	119	4,41	106	3,87	93	3,33	80
4,91	118	4,37	105	3,83	92	3,29	79
4,87	117	4,33	104	3,79	91	3,25	78
4,83	116	4,29	103	3,74	90	3,2	77
4,79	115	4,25	102	3,7	89	3,16	76
4,75	114	4,2	101	3,66	88	3,12	75
4,7	113	4,16	100	3,62	87	3,08	74
4,66	112	4,12	99	3,58	86	3,04	73
4,62	111	4,08	98	3,54	85	3	72
4,58	110	4,04	97	3,49	84	Менше 3	Недостатньо
4,54	109	3,99	96	3,45	83		
4,5	108	3,95	95	3,41	82		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час підсумкового контролю засвоєння студентом знань, становить 80 балів.

Таблиця 3. Шкала оцінювання диференційованого (іспиту) заліку:

Національна шкала	Бальна шкала
«5»	70-80
«4»	60-69
«3»	50-59

Оцінювання підсумкового контролю вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали – не менше 50 балів).

Кінцева кількість балів, яку студент набрав з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (Таблиця 2) та за підсумковий контроль (диференційований залік, іспит) (Таблиця 3).

Вимоги до письмової роботи	Підсумкова письмова робота виконується у формі контрольної роботи.		
Практичні заняття			
Аудиторна робота			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
T1-4	сума	T5-8....	
Контрольна робота – 20		Контрольна робота – 20	
Тест – 10		Тест – 10	
Робота на парах – 5		Робота на парах – 5	
Реферат – 15		Реферат – 15	
	50		

Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль передбачений у формі заліку. Передбачає підсумкову оцінку у 200-бальній шкалі як сума оцінок за поточний контроль знань (усне опитування, письмове опитування, тести, перевірка ідентифікації мікропрепаратів, рефератів), результатів складання 2-х змістових модулів.
7. Політика курсу	
<p>Організація навчального процесу здійснюється із застосуванням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.</p>	
8. Рекомендована література	
Основна література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Внутрішня медицина: підручник у 3-х т. / за ред. проф. Ю.М. Мостового. – Київ: ВСВ «Медицина», 2020–2023. 2. Інфекційні хвороби: підручник / за ред. проф. А.А. Глухенького. – Київ: Медицина, 2021. 3. Клінічна фармакологія: підручник / за ред. В.І. Мамчура. – Київ: Медицина, 2022. 4. Ендокринологія: підручник / за ред. М.Д. Тронька. – Київ: Медицина, 2020. 5. Пропедевтика внутрішніх хвороб / за ред. В.І. Чернія. – Київ: Медицина, 2021. 	
Додаткова література (для поглибленого вивчення)	
Національні клінічні протоколи МОЗ України:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Цукровий діабет 1 та 2 типу (наказ МОЗ № 1118, 2021 р.). 2. Артеріальна гіпертензія (наказ МОЗ № 152, 2020 р.). 3. COVID-19: оновлені клінічні рекомендації МОЗ (2023). 4. Антимікробна терапія та контроль резистентності (2022). 	
Європейські та міжнародні настанови (Guidelines):	
<ol style="list-style-type: none"> 1. European Society of Cardiology (ESC): Clinical Practice Guidelines on Diabetes, Obesity, and CVD (2023). 2. European Society of Endocrinology (ESE) Clinical Guidelines (2022–2024). 3. World Health Organization (WHO) Guidelines on Infectious Diseases (2022). 4. IDSA Guidelines (Infectious Diseases Society of America) on antimicrobial therapy (2023). 	
Зарубіжні джерела (англомовні)	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kumar & Clark's Clinical Medicine, 11th ed. – Elsevier, 2024. 2. Harrison's Principles of Internal Medicine, 21st ed. – McGraw-Hill, 2023. 3. Fauci A. et al. Infectious Diseases: A Clinical Short Course, 4th ed. – McGraw-Hill, 2022. 4. Brunton L. et al. Goodman & Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics, 14th ed. – McGraw-Hill, 2023. 5. Melmed S. et al. Williams Textbook of Endocrinology, 15th ed. – Elsevier, 2024. 6. British National Formulary (BNF) 88. – London: BMJ Publishing Group, 2024. 	
Електронні ресурси	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Національна медична бібліотека України: https://nmapo.edu.ua 2. PubMed – база доказової медицини: https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov 3. Medscape Clinical Guidelines: https://www.medscape.com 4. UpToDate Clinical Decision Support: https://www.uptodate.com 	

